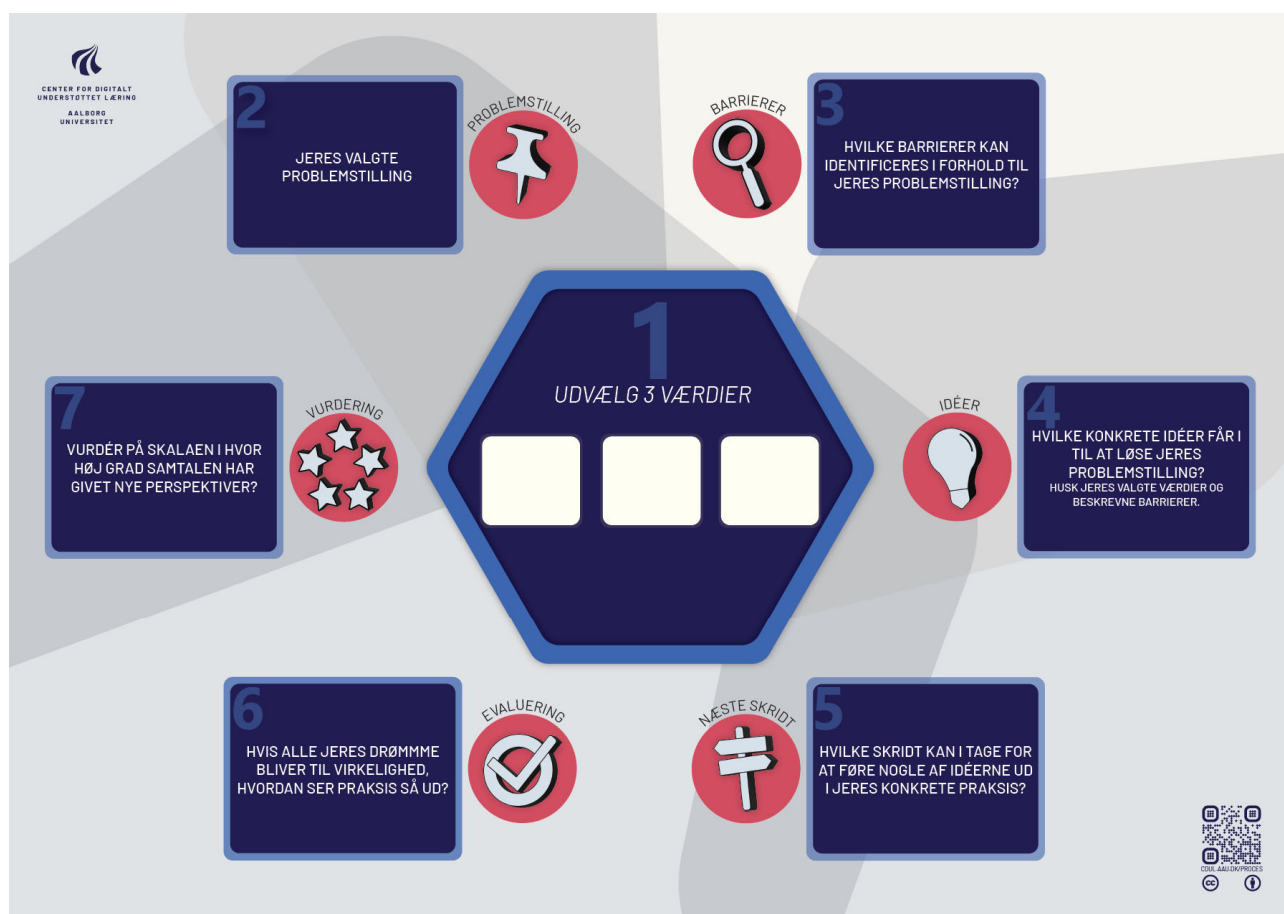

Facilitatorvejledning til proces- og dialogværktøjet

Introduktion

Dette dokument har til formål at understøtte dig som facilitator i benyttelsen af proces- og dialogværktøjet. Værktøjet er faseopdelt og dokumentet her vil have en beskrivelse af hver fase, spørgsmål man som facilitator kan stille og eventuelt særlige opmærksomhedspunkter.

Fase 1: Værdier

Fokus for fasen: I denne fase skal deltagerne identificere værdier og principper der skal guide dem igennem workshoppen. Du finder som facilitator en liste af værdier der kan printes og sættes ind på de tre pladser. Denne liste er værdier er baseret på AAUs PBL principper, principper for digitalt understøttet PBL og særlige nøgleord udvalgt fra AAU strategien "viden for verden".

Spørgsmål: "Hvilke værdier kunne I godt tænke jer at arbejde med", "Hvorfor er X centralt for jer", "Er der nogen værdier her på arket, som I ønsker at integrere mere i jeres praksis"

Særlige opmærksomhedspunkter: Fasen kan være udfordrende hvis at deltagerne ikke har identificeret et overordnet problem eller udviklingspunkt. Men i langt de fleste tilfælde benytter du dig af værktøjet hvor deltagerne godt ved hvad de ønsker at arbejde med.

Fase 2: Problemstilling

Fokus for fasen: I denne fase skal deltagerne identificere deres specifikke problemstilling de ønsker at arbejde med.

Spørgsmål: "I har kontakten os i dag for at få faciliteret en workshop omkring X – men dette problem er meget overordnet, hvilket underproblem finder I særligt interessant", "Er det muligt for jer at identificere et mere afgrænset problem at arbejde med", "Hvilken relation har X problemstilling til Y værdi"

Særlige opmærksomhedspunkter: Man skal være særligt opmærksom på at der bliver identificeret en afgrænset problemstilling, at deltagerne alle forstår problemet og ønsker at arbejde med det. Man kan som facilitator udarbejde 2-3 forslag på forhånd som deltagerne kan vælge imellem.

Fase 3: Barrierer

Fokus for fasen: I denne fase skal deltagerne identificere de forskellige barrierer relateret til problemet. Her vil være en samtale om deltagernes handlingsrum samt en udfoldelse af problemets natur. Denne fase er i høj grad inspireret af problemanalysedelen som findes på Aalborg Universitet i et PBL-projekt.

Spørgsmål: "Hvilke barrierer er der omkring problemet", "Hvad er låste rammer for jer", "Hvem er problemet for", "Hvad er særligt vigtigt at være opmærksom på relateret til problemet", "Hvilke barrierer er der for at arbejde med X værdi i Y problemstilling"

Særlige opmærksomhedspunkter: I denne fase er det vigtigt at man som facilitator understøtter deltagerne i at udfolde problemet, her diskuteres problemets natur og deltagerne har en samtale om hvilke barrierer der findes og hvilket handlingsrum de har.

Fase 4: Idéer

Fokus for fasen: Under idéfasen er det vigtigt at deltagerne genererer idéer til løsning af problemet.

Spørgsmål: "Hvilke idéer kunne I komme på til at løse problemet" "Hvilken relation har den idé til jeres udvalgte værdier" "Kan I komme på en idé som vil understøtte X værdi" "Hvordan kan man mitigere X barrierer"

Særlige opmærksomhedspunkter: Som facilitator er det særligt vigtigt at mine deltagerne om de værdier de har udvalgt og de barrierer de har identificeret.

Fase 5: Næste skridt

Fokus for fasen: I denne fase gælder det om at deltagerne er konkrete i hvad de selv kan gøre for at leve deres idéer ud. Hvor idéfasen godt kan have store og ambitiøse idéer, så skal de i næste skridt fasen finde på små skridt som de i nærmeste fremtid kan leve ud.

Spørgsmål: "Nu har vi talt en del om generelle idéer der kunne adressere den problemstilling I er mødtes for at tale om – er der nogle af de idéer I kunne føre ud i livet i den nærmeste fremtid?" "Hvad kan I hver især gøre for at imødekomme problemstillingen?" "Nu fortæller du om en stor ambitiøs idé som nok ikke kan leves ud i nærmeste fremtid, men kan du komme på nogle små skridt du eller I kan tage for at nærme jer den fremtid" "

Særlige opmærksomhedspunkter: Her er det vigtigt at holde dem fast i de konkrete idéer og initiativer de kan foretage indenfor deres handlingsrum. Det er vigtigt at man som facilitator ikke blot skyder deres idéer

ned, men hjælper dem med at identificere de skridt de kan tage. Det er igen vigtigt at være særlig opmærksom på værdierne og at de små skridt skal have en relation til disse.

Fase 6: Evaluering

Fokus for fasen: I denne fase gælder det om at deltagerne skal identificere successkriterier og have en samtale om den ideelle fremtid. Her åbnes der op for en samtale om hvornår man er i mål og hvor man i gruppen ønsker at bevæge sig hen.

Spørgsmål: "Hvordan vil jeres drømmescenarie se ud" "Hvordan vil praksis se ud når I er i mål" "Hvad ønsker I at bevæge jer hen imod?"

Særlige opmærksomhedspunkter: Igen er det vigtigt at være opmærksom på værdierne! Hvis deltagerne siger "Der vil ikke være X(problem) og vi vil understøtte Y, Z, K (værdier" så spørg "Hvad vil der være i stedet så?"

Fase 7: Vurdering

Fokus for fasen: I denne fase har deltagerne en dialog om hvad de synes om dialogen i dag og hvad de synes var særligt værdifuldt.

Spørgsmål: "Hvor værdifuld har sessionen været – hvorfor?"

Særlige opmærksomhedspunkter: Som facilitator kan du få indsigt i hvad de deltagerne fandt værdifuldt og hvad de fandt særligt problematisk. Her kan du som facilitator gennemskue eventuelle uenigheder og prioriteringer blandt deltagerne. Du vil også kunne finde ud af hvad du som facilitator kan gøre bedre for at understøtte processen en anden gang.